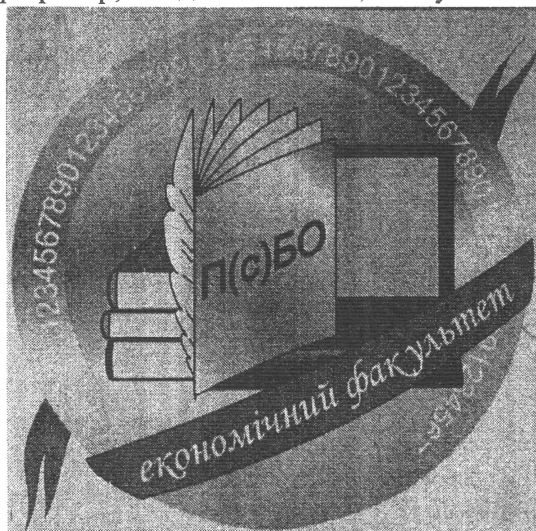

ЕКОНОМІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ 40 РОКІВ – РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Л.А.Суліменко, к.е.н., доцент,
декан економічного факультету,
С.В.Чугаєвська, к.е.н., в.о.доцента,
заступник декана економічного
факультету з наукової роботи,
І.О.Грінчук, заступник декана
економічного факультету з навчальної роботи

Економічний факультет в Національному агроекологічному університеті є найбільш чисельним, адже тут навчаються близько 1600 студентів стаціонарної і заочної форми навчання за напрямками підготовки «Облік і аудит» та «Фінанси і кредит». Нині економічному факультету 40 років, його історія починається з 1970 року. Гордістю факультету є випускники: доктор економічних наук, професор, академік УААН, заслужений діяч науки і техніки України Ю.О. Лупенко; доктор економічних наук, завідувач відділу політики і економіки аграрних перетворень Інституту економіки та прогнозування НАН України О.М. Бородіна; аналітик відділу розвитку сільської місцевості регіонів Європи та Східної Азії Світового банку, м. Вашингтон, США С.І. Зоря; доктор філософії, науковий співробітник Інституту аграрного розвитку в країнах Центральної та Східної Європи, м. Галле, Німеччина А. Недоборовський; колишній міністр аграрної політики України, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент УААН та губернатор нашої області С.М. Рижук; народний депутат України В.П. Семенюк.

Емблема економічного факультету

На факультеті навчалися відомі керівники та спеціалісти Житомирщини – В.І. Матюшенко, А.І. Величко, Т.Ф. Дем'янчук – заступник начальника відділу фінансово-кредитного забезпечення бухгалтерського обліку та звітності агропромислового розвитку Головного управління Житомирської облдержадміністрації; вчені-економісти університету: В.В. Зіновчук – доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки, завідувач кафедри зовнішньоекономічної діяльності підприємств; Ю.С. Цаль-Цалко – проректор з навчальної роботи, голова Правління Житомирського обласного об'єднання громадської організації «Спілка економістів України», доктор економічних наук, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, професор, Л.А. Суліменко – декан економічного факультету, кандидат економічних наук, доцент; В.М. Микитюк – заслужений економіст України, кандидат економічних наук, професор кафедри аналізу і статистики ім. І.В. Поповича; Д.І. Дема – кандидат економічних наук, професор кафедри фінансів і аудиту, доцент; Л.Д. Павловська професор кафедри економіки АПК, кандидат економічних наук, доцент; Т.О. Зінчук – доктор економічних наук; Л.М. Дорохова – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів і аудиту; Т.М. Розумей кандидат економічних наук, доцент кафедри аналізу і статистики ім. І.В. Поповича; Т.С. Гайдучок кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку, заступник декана економічного факультету, О.Я. Стойко – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та аудиту, старші викладачі Талько Н.А., Ткачук В.І., Мартинюк Г.П., головний бухгалтер нашого університету Хрус С.С. та завідувач навчальними, виробничими практиками навчально-методичного відділу університету Петрик Н.Л. Крім того, багато відомих науковців ННЦ «Інституту аграрної економіки» УААН такі як, доктори економічних наук – Підлісецький Г.М., Шничак О.О., кандидати економічних наук – Алксійчук В.М., Скуний В.М. теж випускники нашого факультету. Початок своєї наукової діяльності на

економічному факультету мав Ф.Ф. Бутинець, доктор економічних наук, професор ЖДТУ, Заслужений діяч науки і техніки України, академік Української Академії економічної кібернетики.

Значний внесок у розвиток факультету внесли його декани. Першим деканом економічного факультету був к.е.н., доцент Олександр Степанович Зінченко. Спочатку на факультеті було 5 кафедр: кафедра економіки, організації та планування с.г. виробництва, кафедра фізики і вищої математики, кафедра тваринництва, кафедра іноземних мов та кафедра фізичного виховання. За період роботи тоді ще в сільськогосподарському інституті та на посаді декана економічного факультету Зінченко О.С. успішно вів навчально-наукову роботу, мав понад 40 наукових праць. Був нагороджений орденом «Червоної Зірки», «Знак Пошани», медалями «За бойові заслуги», «За взяття Кенігсбергу», «За перемогу над Німеччиною», «20 років перемоги над Німеччиною», «50 років Радянської Армії», «За трудову доблесть».

Зінченко О.С., к.е.н, доцент
– перший декан
економічного факультету
(1970-1974 рр.).

Чередниченко Ю.Ю., к.е.н,
доцент - декан
економічного факультету у
1974- 1979 рр.

З 1974 по 1979 рік факультет очолював кандидат економічних наук доцент Юрій Юхимович Чередниченко. Тоді на факультеті працювало 62 викладачі, з них один професор, 26 доцентів і кандидатів наук. У той період професорсько-викладацький колектив факультету підготував до друку і видав близько 15 підручників і навчальних посібників. У складі факультету вже функціонувало 8 кафедр, а саме: кафедра економіки сільськогосподарського виробництва (завідувач кафедри доцент В.Б. Брезинський), кафедра організації виробництва в сільськогосподарських підприємствах (доцент А.Р. Палій), кафедра управління сільськогосподарським виробництвом (доцент А.П. Мамчур), кафедра аналізу і

статистики (проф. І.В. Попович), кафедра бухгалтерського обліку (доцент Ф.Ф. Бутинець), кафедра обчислювальної техніки і економіко-математичних методів (доцент В.П. Малютіна), кафедра фізики і математики (канд. техн. наук В.І. Басараба), кафедра фізичного виховання (ст. викладач М.М. Дідківський).

З 1979 по 1983 р. економічний факультет очолював — к.е.н., доцент Володимир Сергійович Омельченко. За роки його керівництва було поліпшено матеріально-технічну базу факультету, організовано виконання дипломних робіт на замовлення сільськогосподарських підприємств, здійснення науково-дослідної роботи з впровадження питань прогресивних форм організації та оплати праці.

Палій А.Р., к.е.н,
професор - декан
економічного факультету
у 1983 -1988 рр.

Омельченко В.С., к.е.н,
доцент - декан
економічного факультету
у 1979 – 1983 рр.

З 1983 по 1988 рік економічний факультет очолював к.е.н., доцент Анатолій Романович Палій. Обов'язки декана економічного факультету він вдало суміщав з роботою завідувача кафедри організації сільськогосподарського виробництва Житомирського сільськогосподарського інституту. Саме Палій А.Р. ввів в тематику дипломних робіт питання удосконалення організації с. г. виробництва на підприємствах.

З 1988 по 1994 рік економічний факультет очолює – к.е.н., доцент Анатолій Тимофійович Мармоза. В той період на кафедрах економічного факультету працювали 73 викладачі, серед них - 37 доцентів кандидатів наук. Економічний факультет розвивався. Станом на 1 вересня 1992 року на факультеті функціонувало п'ять кафедр: кафедра аграрно-економічних відносин, яку очолював доцент О.С. Стенура, кафедра бухгалтерського обліку і аналізу господарської діяльності – доцент В.М. Шваб, кафедра організації сільськогосподарського виробництва – доцент Л.І. Гаврилюк, кафедра економіко-математичних методів та статистики – доцент В.П. Малютіна, кафедра філософії і права – доцент І.П. Хобта.

Мармоза А.Т. к.е.н.,
доцент - декан
економічного факультету
у 1988-1994 рр.

З вересня 1991 року на економічному факультеті відкрито нову спеціалізацію – «Організація зовнішньоекономічних зв'язків сільськогосподарських підприємств» з кваліфікацією «Економіст-організатор зовнішньоекономічних зв'язків».

У зв'язку зі зміною статусу інституту на академію, роботу колективу факультету було переорієнтовано на екологізацію освіти, програмоване входження в ринок та пошук сучасних форм і методів

посади науки і освіти. Активізувалася робота щодо інтегрування процесу підготовки спеціалістів у європейську систему. При цьому вивчався досвід Шведського університету сільськогосподарських наук (м. Уп-сала), Університету Північної Дакоти (США), Солвей школи бізнесу і Брюссельського університету (Бельгія), Варшавського аграрного університету. Сприяє інтегруванню і щорічна практика студентів у фермерських господарствах країн Західної Європи та США.

Рішенням вченої ради інституту у 1993 році економічний факультет перейменовано на факультет економіки і агробізнесу. З 1994 року його очолював доцент В.А. Мостепанюк (1994-1999 рр.). У складі факультету функціонувало 6 кафедр, комп'ютерний центр, методична комісія, деканат та рада факультету. Відбулося реформування кафедр. Створено кафедри історії, філософії і права, моделювання економічних процесів і статистики, економіки та організації сільськогосподарського виробництва, менеджменту і агробізнесу, економіки навколишнього середовища та екосоціології. У 1994 році організована кафедра фінансів і аудиту шляхом поділу кафедри бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності.

У 1995 році на факультеті спеціальність «Бухгалтерський облік, контроль і аналіз господарської діяльності» на «Облік і аудит». Розроблено нові навчальні плани підготовки спеціалістів з цих спеціальностей.

З 1999 року факультет очолює кандидат економічних наук, доцент Лариса Антонівна Суліменко, яка також є випускницею економічного факультету. Нині у складі факультету функціонують 5 кафедр: бухгалтерського обліку, фінансів і аудиту, аналізу і статистики ім. І.В. Поповича, комп'ютерних технологій і моделювання систем, психології та культурології (рис. 1).

Кафедра бухгалтерського обліку є випускною, що готує фахівців зі спеціальності «Облік і аудит». Вона була створена у 1971 році. Очолює кафедру д.е.н., професор Цаль-Цалко Юзеф Сигізмундович.

Кафедра фінансів і аудиту була створена у жовтні 1994 року в результаті реформування кафедри бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності. Вона також є випускною та готує спеціалістів зі спеціальності «Фінанси». Очолює кафедру к.е.н., професор Дема Дмитро Іванович.

Мостепанюк В.А.,
к.с.г.н., доцент –
декан економічного
факультету у 1994-
1999 рр.

Суліменко Л.А., к.е.н.,
доцент- декан
економічного факультету
з 1999 р.

Кафедра аналізу і статистики була створена у грудні 1971 року і є структурним підрозділом економічного факультету. Кафедра забезпечує викладання дисциплін розрахунково-аналітичного характеру. Її очолює заслужений економіст України, професор Микитюк Валерій Мар'янович.

Кафедра комп'ютерних технологій і моделювання систем забезпечує викладання дисциплін, пов'язаних з використанням комп'ютерної техніки на всіх факультетах університету. Була створена у 1981 році. Нині кафедру очолює к.т.н., доцент Бродський Юрій Борисович.

Робота кафедри психології та культурології проводиться за напрямками підвищення авторитету психолого-педагогічної і культурологічної освіти в негуманітарних навчальних закладах; активізації навчально-виховної і просвітницької роботи зі студентами. Була створена у вересні 2003 року. Кафедру очолює відмінник освіти України, доктор психологічних наук Журавльова Лариса Петрівна.

У навчальному процесі використовуються п'ять сучасних комп'ютерних класів та лабораторія інформаційних систем і технологій в бухгалтерському обліку, фінансах та аудиті, які підключені до загальної університетської локальної комп'ютерної мережі.

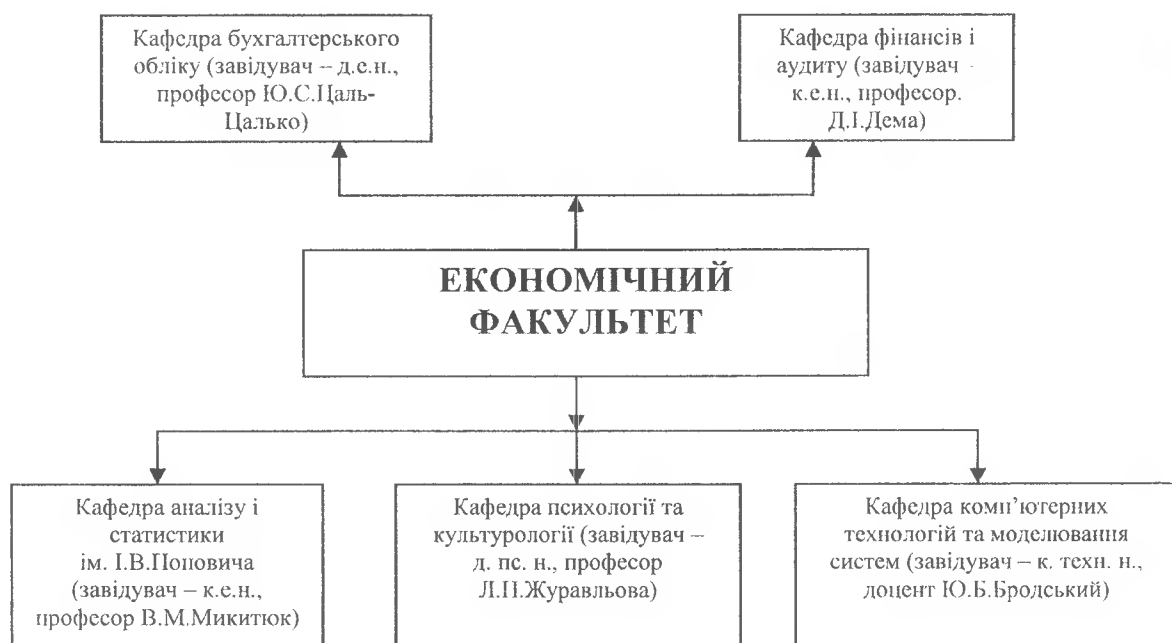

Рис. 1. СТРУКТУРА ЕКОНОМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

З 2003 р. на факультеті відкрито нову спеціальність «Фінанси». Таким чином, на даний час проводиться підготовка студентів за двома спеціальностями – спеціаліст з обліку і аудиту, а також спеціаліст з фінансів. Етапи підготовки фахівців на економічному факультеті показано на рис.2.

Роботу колективу факультету спрямовано на здобуття студентами високих професійних знань та навиків. Активізувалася робота щодо інтегрування процесу підготовки спеціалістів у європейську систему освіти. Сприяє інтегруванню і щорічна практика студентів у фермерських господарствах країн Західної Європи та США. Науково-педагогічні працівники факультету постійно дбають про якість підготовки спеціалістів. З цією метою викладачі підвищували свою кваліфікацію у вищих навчальних закладах та наукових установах міст Кисва, Львова, Москви. Всі викладачі факультету пройшли стажування у господарствах Житомирської, Рівненської, Волинської, Хмельницької, Вінницької областей.

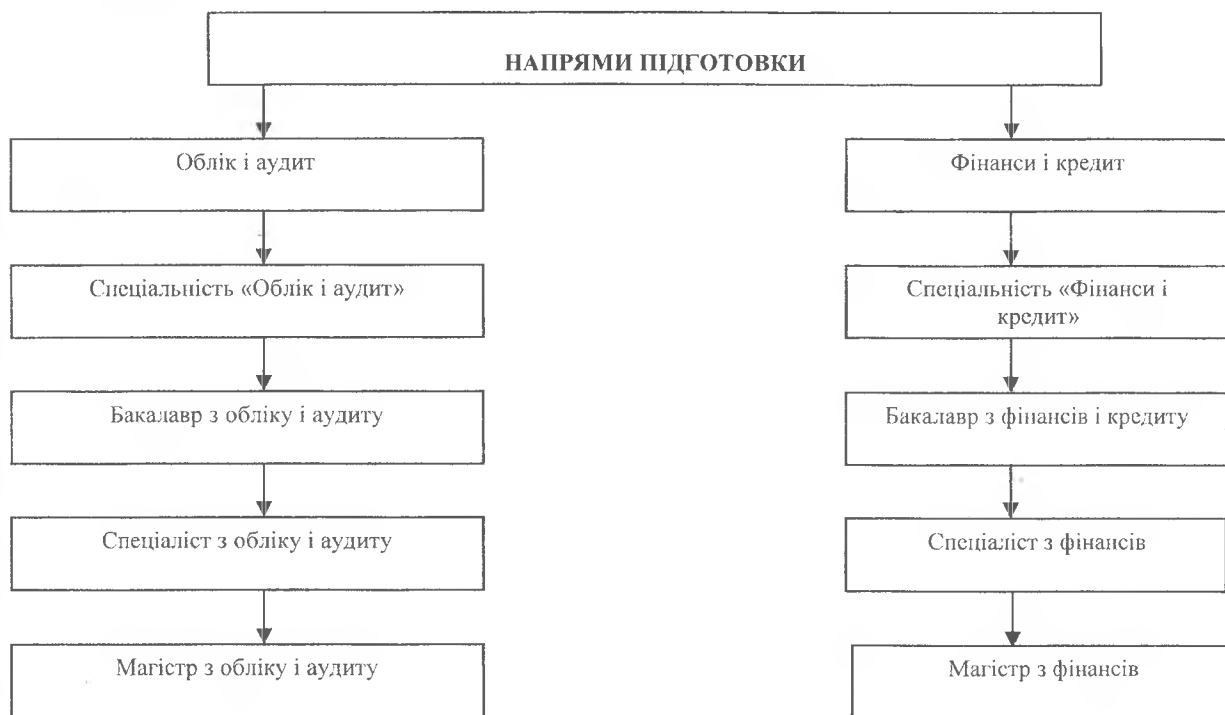

Рис. 2. СХЕМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ НА ЕКОНОМІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

Організаційно-методичну роботу економічного факультету забезпечує деканат. Колектив деканату координує навчальний процес на економічному факультеті, через проведення контролю за якістю занять, їх систематичністю, контролює поточну та підсумкову успішність студентів, приймає участь у розробці та вдосконаленні навчальних планів та практик студентів, комплектує групи, готує накази по студентському складу та документацію на видачу дипломів про вищу освіту. Особливо хочеться відзначити методистів Пужайлову Тамару Василівну та Коновалову Людмилу Михайлівну, які багато років своєї трудової діяльності присвятили роботі в деканаті.

Колектив деканату економічного факультету під час обговорення робочих питань

Динаміка чисельності студентів економічного факультету є досить стрімкою. Так, якщо 1970 р. тут навчалося 100 студентів, то у 1980 р. – 992 чол., у 1990 р. – 1097 чол., у 2000 р. – 1133 чол., на даний час у 2010 р. – 1790 чол. (табл. 1). Таким чином, за даний період кількість студентів економічного факультету збільшилася майже у 17 разів.

Понад 6 тисяч випускників факультету успішно працюють на підприємствах АПК, в податкових адміністраціях, у сфері соціального та майнового страхування, в банківських установах, а також викладачами економічних дисциплін вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації.

Таблиця 1. Динаміка чисельності студентів економічного факультету у 1970-2010 рр. (на початок навчального року), чол.

Роки	Спеціальність «Облік і аудит»		Спеціальність «Фінанси»		Разом
	денна форма навчання	заочна форма навчання	денна форма навчання	заочна форма навчання	
1970 р.	100	-	-	-	100
1980 р.	529	463	-	-	992
1990 р.	572	525	-	-	1097
2000 р.	578	555	-	-	1133
2010 р.	637	870	283	-	1790
Відхилення 2010 р. до 1970 р. (+/-)	537	-	-	-	1690

Говорячи про кількість студентів, слід розглянути динаміку чисельності працівників економічного факультету за 1970-2010 рр. З даних таблиці 2 видно, що чисельність викладачів факультету збільшилася від 62 чол. у 1970 р. до 79 чол. у 2010 р., тобто на 27,4%. Значно покращився і якісний склад викладачів: кількість працівників з науковими ступенями збільшилася від 24 до 37 чол., тобто на 54,2%. На даний час навчальний процес по підготовці спеціалістів забезпечують 8 професорів, докторів економічних наук, 29 доцентів, кандидатів економічних наук, 42 асистенти та пошукачі.

Таблиця 2. Динаміка чисельності професорсько-викладацького складу економічного факультету у 1970-2010 рр., чол.

Роки	Кількість викладачів, чол.	з них:	
		докторів наук	кандидатів наук
1970 р.	62	1	23
1980 р.	73	1	37
1990 р.	82	2	33
2000 р.	64	4	22
2010 р.	79	8	29
Відхилення 2010 р. до 1970 р. (+/-)	17	7	6

Підготовка спеціалістів здійснюється за структурно-логічними схемами, розробленими для кожної спеціальності з урахуванням світових вимог до фахівців даного профілю. Вони

включають 5 етапів навчання. Перший та другий етап передбачають формування на базі шкільних знань загальноосвітнього та технологічного розуміння сільськогосподарського виробництва. Крім того, формується світогляд майбутнього спеціаліста як ерудованої, високоморальної особистості. На цьому етапі вивчаються такі дисципліни, як вища математика, комп'ютерна техніка і програмування, технологія виробництва продукції рослинництва та тваринництва, механізація сільського господарства, аграрно-економічна історія України, історія і культура України, іноземна мова. На третьому етапі навчання студентів здійснюється відповідно до кваліфікаційних напрямів. В основу підготовки студентів покладено вивчення економіки вітчизняного та світового сільського господарства; теорії бухгалтерського обліку.

На всіх спеціальностях вивчається філософія, статистика, автоматизовані системи обробки економічної інформації та моделювання економічних систем. На четвертому етапі формуються основні професійні знання спеціалістів відповідно до кваліфікаційних характеристик з різних напрямів діяльності. На п'ятому, завершальному, етапі студенти оволодівають теоретичними і практичними знаннями з фахової управлінської та бізнесової та фінансової діяльності.

З переходом на європейську систему навчання бакалаврів та магістрів зі спеціальностей «Облік і аудит» і «Фінанси та кредит» у навчальному процесі ширше використовуються системи дистанційного навчання та створюється база електронних навчально-методичних матеріалів з дисциплін, які вивчаються студентами.

Студенти факультету неодноразово були переможцями Всеукраїнських предметних олімпіад, учасниками міжнародних, міжвузівських та регіональних наукових конференцій та конкурсів студентських наукових робіт. Основними напрямками їх наукових робіт є організація обліку виробництва екологічно чистої продукції рослинництва та тваринництва, особливості організації обліку на підприємствах різних форм господарювання.

Традиційно щороку на факультеті проводяться міжфакультетські науково-практичні конференції молодих вчених «Формування стратегії розвитку регіонального АПК», де приймають активну участь кращі студенти факультету, аспіранти та молоді науковці. Такі заходи сприяють виявленню творчої та обдарованої молоді.

Заступник декана з наукової роботи к.е.н., в.о.доцента С.В.Чугаєвська проводить міжфакультетську науково-практичну конференцію молодих вчених «Формування стратегії розвитку регіонального АПК»

Закріплення теоретичних знань та набуття практичного досвіду здійснюється під час проходження виробничої практики в кращих сільськогосподарських підприємствах регіону та у фермерських господарствах Великої Британії, США, Німеччини, Данії, Польщі, Франції та Австрії.

Випускники факультету мають достатні знання та практичні навички не тільки національної системи бухгалтерського обліку, а й його особливості в зарубіжних країнах, вміють користуватися методами економічного та статистичного аналізу господарської діяльності агропромислових підприємств різних форм власності; досконало знають принципи і методи оподаткування та кредитування в галузі АПК. Студенти факультету гармонійно поєднують навчання з діяльністю в колективах художньої творчості, заняттями спортом.

На щорічному святі квітів ректор університету д.е.н., професор А.С.Малиновський вітає заступника декана економічного факультету з виховної роботи к.е.н., доцента І.А.Шубенко та першокурсників факультету (2010 р.)

Науково-педагогічні працівники економічного факультету плідно працюють над спільною комплексною темою наукових дослідної роботи Науково-навчального інституту економіки і агробізнесу ЖНАЕУ – «Розробити та обґрунтувати стратегічні напрями і пріоритети формування конкурентоспроможного аграрного сектору економіки північно-західного регіону України». Відповідно до тематики науково-дослідних робіт, за останні роки видано 8 монографій, 4 підручники з грифом МОН України, 10 навчальних посібників, опубліковано близько 200 наукових статей. За підручниками професора Ю.С.Цаль-Цалька та доцента

А.Т.Мармози вивчають економічні дисципліни не тільки студенти нашого університету, але й інших Вищих навчальних закладів України.

Основні напрями наукової роботи на економічному факультеті такі:

- бухгалтерський облік як складова інформаційної системи управління аграрним сектором регіону;
- обліково-аналітичне забезпечення формування інвестиційних ресурсів сільськогосподарських підприємств;
- розробка бізнес-планів для залучення інвестицій, розширення асортименту об'єктів підприємницької діяльності, обсягів виробництва, створення нових суб'єктів господарювання, складання фінансових планів підприємств;
- інформаційне забезпечення управління майновим потенціалом сільськогосподарських підприємств;
- економічна діагностика, фінансовий аналіз і аудит економічного стану суб'єктів господарювання;
- фінансово-кредитне та податкове забезпечення підприємств АПК;
- вивчення проблем та пошук резервів підвищення ефективності виробництва продукції в аграрних підприємствах радіоактивно забруднених районів Житомирської області;
- розробка економічної політики підприємства у сфері оптимізації об'єктів бізнесу, організаційної структури підприємства, розподілу доходів, ціноутворення, відносин з постачальниками і покупцями;
- теоретико-методологічні аспекти економічної ефективності виробництва сільськогосподарської продукції;
- стан і проблеми розвитку продуктових підкомплексів Житомирщини;

До наукових розробок залучаються студенти факультету, логічним результатом їх

Викладачі економічного факультету у складі учасників стажування за кордоном (Будапешт, 2009 р.)

досліджень є виконання дипломних робіт. Основними напрямами наукових робіт студентів є організація виробництва екологічно чистої продукції рослинництва та тваринництва, а також особливості організації обліку при такому виробництві, вивчення фінансових аспектів діяльності с.г. підприємств, їх кредитного та страхового забезпечення. 30-49% дипломних робіт виконуються з використанням сучасних методик економічних досліджень та засобів обчислювальної техніки. В роботі ДЕК беруть участь

видатні вчені вузів та провідних науково-дослідних інститутів, а також спеціалісти-практики. Частина дипломних робіт захищається на виробництві, результати досліджень, які викладені, у них впроваджуються у виробництво, про що свідчать довідки про впровадження результатів дипломного проектування.

Викладачі беруть активну участь у міжнародних конкурсах і виграють гранти для проведення наукових досліджень та стажування за кордоном: Д.І.Дема (США, 1991 р., 1997 р.,

Великобританія 2005 р., Данія 2005 р., Польща 2005 р., Франція 2007 р., 2009 р.), П.Г. Пошлавський (США, 1999 р.), О.Д. Ковальчук (США, 2000 р., 2007 р.), В.М. Микитюк (США, 2003 р.), Т.М. Розумей (Польща, 2003 р.), Л.А. Суліменко (Франція, 2009 р.), Дорохова Л.М. (Франція, 2009 р.), Мороз Ю.Ю. (Франція, 2009 р.).

Більше 1000 студентів економічного факультету пройшли навчальну, виробничу практику та стажування в фермерських господарствах Великобританії, Данії, Німеччини, Швеції, Норвегії, Польщі, Чехії, Австрії, Швейцарії, США, Франції.

У народі кажуть: «У сорок років життя тільки починається». У психології наголошують, що 40 років – це «золотий вік особистості».

Огож ми впевнено можемо сказати, що наш факультет досяг нарешті того «золотого віку», коли вже є визнання, сформовано традиції, накопичено досвід і, що найголовніше, виявлено безліч перспектив:

- підвищення якості освітньої діяльності та гармонізація її з європейськими освітніми стандартами;
- сприяння підготовці конкурентоспроможних фахівців, здатних працювати в умовах інтеграції України в європейський освітній простір, гідно представляти свою країну;
- підвищення рівня наукових досліджень і науково-методичних проєктів;
- створення умов для інтеграції університетської науки, бізнесу і влади;
- сприяння подальшій демократизації університетського життя;
- запровадження у повному обсязі інформаційно-аналітичної системи обліку роботи усіх кафедр факультету;
- розробка й реалізація моделі моніторингу якості навчально-виховного процесу та діяльності студентів;
- запровадження дистанційної форми консультування і навчання для студентів заочної форми здобуття освіти;
- сприяння розвитку та удосконаленню студентського самоврядування на факультеті як однієї з рівноправних сторін навчально-виховного процесу;
- підготовка фахівців з новим рівнем світогляду, здатних орієнтуватися в складних професійних та життєвих ситуаціях.

Сьогодні ми з Вами святкуємо 40-річчя економічного факультету. Слід наголосити, що за цей період на факультеті відбулося багато змін: збільшилася кількість студентів та викладачів. Значно покращилися якісні характеристики професорсько-викладацького складу та рівень підготовки спеціалістів. Випускники факультету працюють не тільки на підприємствах АПК, а і в податкових адміністраціях, у сфері соціального та майнового страхування, в банківських установах, а також викладачами економічних дисциплін навчальних закладів.

В цей святковий день ми вітаємо всіх співробітників та студентів факультету, зичимо всім щастя, здоров'я, творчих успіхів та вдачі. Рости і твори, наш рідний факультет!

Серед учасників Міжнародної сільськогосподарської виставки викладачі ЖНАЕУ (Франція, 2009 р.)